

strona dla
nauczyciela

20-40
minut

praca
w grupie

Jak dyskutować

"(...) a potem Paszczak pokłócił się z Migotkiem na temat czegoś, na czym żaden z nich dokładnie się nie znał (twierdzili, że dyskutują, ale wyglądało to raczej na kłótnię)".

Tove Jansson, Kometa nad Doliną Muminków

Cel:

Uczniowie uczą się dyskutować i szukać nowych argumentów nawet do tez, z którymi się nie zgadzają. W praktyce dowiadują się jakie to ważne, by cierpliwie wysłuchać co inni mają do powiedzenia, ale i sprawdzać fakty. Ale przede wszystkim, uczą się, że można się nie zgadzać i wciąż ze sobą rozmawiać.

Zasady dyskusji:

Przedstaw uczniom zasady dyskusji i interweniuj, gdy ktoś je złamie. Delikatnie, ale stanowczo.

- Jak chcesz być wysłuchany, to słuchaj innych. Nie przerywaj, nie przekrzykuj innych i nie wchodź im w słowo. Nie obrażaj, nie poniżaj!

- Nie daj ponieść się emocjom. Emocje są OK, bo oznaczają, że ci zależy, ale przedstaw swoje argumenty spokojnie. Gdy dasz się ponieść emocjom, przeproś i poproś o chwilę na uspokojenie. Potem dokończysz, co masz do powiedzenia.

- Nie zgadzasz się z argumentami przedmówcy, obal je, ale nie atakuj osoby.

- Odwagi! Nie bój się mówić szczerze i wyrażać własnego zdania. Każdy pogląd jest dopuszczalny, pod warunkiem, że przedstawisz go spokojnie i podasz argumenty dlaczego tak myślisz. „Bo tak” – skończyło się, gdy zdmuchnąłeś/łaś cztery świece na torcie.

- Nie przekonuj na siłę. Szanuj poglądy innych i jeżeli to, co powiedziałeś nie przekonuje rozmówcy, to wystarczy, zrobiłeś dość. Anglosasi mówią wtedy: „We agree to disagree”, czyli „Zgadzasz się, że się nie zgadzamy”. Czasem to musi wystarczyć.

strona dla
nauczyciela

Tematy do dyskusji:

- Dziewczęta pracują ciężiej niż chłopcy.
- Gry komputerowe szkodzą.
- Współczesna młodzież nie jest tolerancyjna.
- Narkotyki - lepiej spróbować, niż żałować?
- Młodzi ludzie nie znają się na polityce.
- Media ogłupiają społeczeństwo.
- Nie warto działać w samorządzie uczniowskim.
- Mundurek szkolny jest potrzebny.
- Zakaz używania telefonów komórkowych w szkole ma sens.
- Szkoła nie jest potrzebna, bo uczy 3Z: zakuć, zdać i zapomnieć.
- Jednostka nie ma wpływu na globalne ocieplenie.
- W Polsce nie powinno być elektrowni atomowych.
- Należy zrównać wiek emerytalny kobiet i mężczyzn.
- Czyny są ważniejsze niż słowa.

Ćwiczenie 1:

Dyskusja w grupach

Dzielimy uczniów na dwie grupy – jedna będzie „za tezą”, a druga „przeciw tezie”, potem dopiero wybieramy temat lub go losujemy. Każda z grup przygotowuje swoje argumenty, wybiera te najmocniejsze i wybiera spikera, który przedstawi je przeciwnikom.

Czas trwania: 10 min.

Czas dla spikerów

Spikerzy grup przedstawiają argumenty swoich grup. Grupy mogą wspierać spikerów oklaskami i hasłami: „Dobrze mówi!”, „Ma rację!”, „Duma”.

Czas trwania: 10 min.

Czas na kontrargumenty

W tych samych grupach uczniowie przygotowują teraz kontrargumenty na argumenty przeciwników. Wybierają Sekretarza, który może skorzystać z telefonu lub komputera z dostępem do internetu, by szybko sprawdzić fakty.

Grupy wybierają nowych spikerów, którzy znowu przedstawiają najlepsze kontrargumenty.

Czas trwania: 15 min.

strona dla
nauczyciela

Podsumowanie

Uczniowie wspólnie z nauczycielem wybierają najlepsze argumenty obu stron i nagradzają je brawami i okrzykami „Dobre!”, „Duma!”.

Który argument ich zaskoczył?

Który dał do myślenia?

Kto przed dyskusją nie miał zdania na zadany temat?

Kto miał i zmienił zdanie?

Czy trudno było bronić tezy, z którą się nie zgadzali?

Co czuli, gdy ktoś się z nimi nie zgadzał?

Czy można powiedzieć o tym, co czujesz bez obrażania uczuć drugiej osoby?

A teraz niech uczniowie sobie wyobrażą, że są w przeciwnych grupach? Czy są jeszcze inne argumenty, których by jeszcze użyli, by przekonać przeciwników?

Ćwiczenie 2:

Dyskusja plenarna

Nauczyciel wybiera temat do dyskusji, przedstawia go klasie i prosi by po jednej stronie usiedli ci, którzy się zgadzają z tezą, a po drugiej ci, którzy się nie zgadzają. Potem podaje jeden argument - za lub przeciw tezie - i oddaje głos uczniom. Uczniowie dyskutują z tezą i uzasadniają swoje zdanie. Nie można powtarzać argumentów, każdy musi znaleźć nowy. Pod wpływem kolejnych głosów uczniowie mogą zmieniać zdanie - gdy zostaną przekonani przez przeciwników, przechodzą na drugą stronę. Transfer nagradzamy oklaskami, bo zmiana zdania to nie porażka, przeciwnie, dowód na to, że się słuchamy i myślimy o tym, co mówią inni.

Jaki jest wynik na koniec - czy jesteśmy za czy przeciw? Uczniowie wspólnie z nauczycielem wybierają najlepsze argumenty obu stron i nagradzają je brawami i okrzykami „Dobre!”, „Duma!”. Który argument ich zaskoczył? Który dał do myślenia? Kto przed dyskusją nie miał zdania na zadany temat? Który argument przekonał tych, którzy zmienili zdanie?

Czas trwania: 20-45 minut